

(א) [עירובין קכ: ושי"ג],
(ב) לקמן ק"ג. (ג) [לעיל פ"א:
ושי"ג, ד] [בבב"ב ז. מה:
ב"ק טז: ב"מ כד: ל"ג].
(ד) [ב"מ ל"ב, (1) מ"י כ"ג,
(1) ע"מ: ד"ה כחמיהו].

מוסף רש"י

ארמלתא דובין אחריות
איתמי. אם נמלאת
הדיה גולה או משועבדת
לאחר וטרפה מן הלוקח
בחובו, חזר הלוקח על
הימומי, ובי דינא
דובין. שדה ימומי למוון
האשה והבעת, אחריות
איתמי (לקמן ק). אלמנה.
הינות מנכסי ימומי,
מוכרת. למוות, שלא
בבית דין, ובלגז שרלו
שטם שלא ממכור חוב
(ב"מ כ"ב).

תוספות ר"ד

כיצד מוכרת אמר רבי
דניאל בר רב קטינא אמר
רב הונא ל"ב חודש
ולוקח מפרנס א' אחריות
יום פ' מוכרת מן הנכסים
כשיעור מונות שנה א'
ולא יתנו לה כל המעות
ביחד שמא תמות אלא
יתנו המעות היתומים:
אמר אמירא הל' [מוכרת]
ל' חדשים ולוקח מפרנס
א' ל' יום א"ל ר"א
לאמינא הא דר"ה מאי
א"ל לא שמיע לי כלומר
לא ס"ל: בעא מיניה
מוכרת למונות
מהו שתתורו ותתורו
לכתובתה. פ' אהון
הקרקעות עצמן שמוכר
למונות? וקמבע"ל להו
דבר"י דאר"י ארמלתא
דובין אחריותא איתמי
וב"ד דובין אחריותא
איתמי מאי מי אמינא
כיון דאחריותא איתמי
טרפא א"ד מצי א"ל
נהו דאחריותא עלמא
לא קבלת עלך אחריותא
דנפשך קבילת עסקייתא
א"ל ר"ש גנייתא מוכרת
והולכת עד כדי דמי
כתובתה וסמך לה שתגבה
שירי אין לה שיר
לא פ"י מוכרת והולכת
למונות עד שלא ישאר
קרקע ליתומים אלא שיעור
כתובתה שהיה לה סמך
לגבות כתובתה משם ש"מ
מדקתני סמך לה שתגבה
מן השאר דוקא אם
נשארו נכסים ליתומים
אית לה סמך לגבות
כתובתה אבל אם לא
נשארו נכסים ליתומים
אית לה סמך לגבות מן
הלקוחות דאחריות דנפשה
קבילי עלה עיין בערך

אלמנה ניזונת פרק אחד עשר כתובות צו.

צו.

עין משפט
גר מצוה

י' א מ"י פ"ח מהלכות
אשיות הל' כה סמג
עשין ממ טושי"ע אה"ע ס'
ג' ספ"ק ל':
י' ב מ"י פ"ח שם הל' יג
ושי"ג מהל' מלה ולה
הל' ג סמג שם טושי"ע שם
ספ"ק כט וסמך ק' ספ"ק
ג וטושי"ע ח"מ ס' קט
ספ"ק ד:
י' ג טושי"ע אה"ע ס' ג'
ספ"ק כט [ל']:
כ' ד מ"י פ"ח מהל'
מכירה הל' ח סמג
עשין ממ טושי"ע ח"מ ס'
כ' ספ"ק ג:
כ' ה מ"י פ"ח מהל'
אשיות הל' ח סמג
עשין ממ טושי"ע אה"ע ס'
ק' ספ"ק א:

אך דלמא נהי דאחריות דעלמא ב'ו'. ולא דמי להיא דלעיל (דף
ג'). ראונו שמכר שדה לשמעון שלא באחריות וחזר ראונו
ולקחה משמעון באחריות דמסקנא אמר רבא נהי דאחריות דעלמא
לא קביל עליה אחריות דנפשה מי לא קביל עליה לא דמי דהתם
ודאי כיון שראונו ליה דין הוא
שיטרפו ממנו הקרקע ואין על שמעון
לפרוע כיון דבאת לידי ראונו הגאה
שקבל המעות אבל הכא שהירשין
חייצין לה מונות יכולה למכור ולחזור
ולטרופ שהרי כחחורת וטרופת חוב
שלה היא נפרעת ואין כאן עיוות
הדין כלל:

וסמך לה שתגבה בתובתה מן
השאר. וא"ת מאי נפקא
לה מינה צין מה שהיתה מוכרת
למונות וצין מה שתמכור לכחזה
נפקא מינה שחולב למכור צימד כדי
כתובתה אבל למונות אינה מוכרת
אלא לשעה חדש' ולוקח מפרנס אמת
לשליש יום ועוד אם נשאת אחר
שמכרה הלוקח לא יתן כי אם אמת
ל' יום ולא תוכל לגבות מן הכחזה
דהא מטלטלין נינהו ומונות אצד: **מאי**
סמך לה ש"מ שירא אין לא
שירא לא. וא"ת תקשי מהכא
לרמי צר חמא דהוא צעי למימר
לעיל גבי ראונו שמכר שדה לשמעון
דאפילו אחריות דנפשה לא קביל
עליה והא צהך צרייתא אמר' גבי
אשה אחריות דנפשה מיהא קיבלה
עלה וכ"ש התם לפי מה שפישנו
לעיל ו"ל דמני למימר רמי צר חמא
דהכל דאי אחריות דנפשה מקבלת
ל' יום אצד. דאחריות איתמי היינו מעלמא
אבל אנפשה מיהו קיבלה דהא אינה
מוכרת צהדיא שלא באחריות אבל
התם שמכר לו צהדיא שלא באחריות
אפילו אחריות דנפשה לא קביל
עליה. מ"ר:

וב"י ו"א איצטריכו ליה וזו הדרי
זביני ב'ו'. וכגון שגילה דעתו
בשעת המכר דאמר ללוצין תורי קא
וצין להו דאי שמך הוו להו דברים
שכלל וכן צפרק צ' דקידושין (דף
מט:). גבי ההוא גברא דוצין נכסיה
אדעתא למיסק לארעא לשרלל התם
נמי צדגלי דעתיה ויש דברים שאינו
מועיל צהס גילוי דעת עד שיתנה
כגון אם היה מוכר ללוצין אדעתא
למיסק לארץ ישראל דהו דבר אדעתא
רגילין למכור אדעתא דהכי התם
ודאי אין מועיל גילוי דעת שאם לא
תאמר כן מעשיו אין צריך לטוס
תנאי אלא גילוי דעת צעלמא וכלל
מקום צעינ דומיא דתנאי צני ג'ד
וצני ראונו תנאי כפול אלא ודאי
גילוי דעת צמילתא שאין רגילות
לעשות כן לא מהני עד שיתנה ויש
דברים דאפילו גילוי דעת אין צריך
כגון שטר מצרחת דלעיל פרק האשה
שנפלו (דף עט. ע"א) וכן ההיא דצפרק
מי שמת (צ"ג קל"ג. וקמ"ו): דתניא הרי

אם במתנה נוטלין לא כך יפה כחו כיצד
מוכרת אמר רבי דניאל בר רב קטינא אמר
רב הונא מוכרת אחת לשנים עשר חדש
ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום ורב יהודה
אמר מוכרת לששה חדשים ולוקח מפרנס
אחת לשלשים יום תניא כוותיה דרב הונא
מוכרת לשנים עשר חדש ולוקח מפרנס אחת
לשלשים יום תניא כוותיה דרב יהודה מוכרת
לששה חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים
יום אמר אמירא הלכתא מוכרת לששה
חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום
אמר ליה רב אשי לאמימר דרב הונא מאי
אמר ליה (ב) לא שמיע לי כלומר לא סבירא
לי בעו מיניה מרב ששת מוכרת למונות
מהו שתחזור ותטרופ לכתובה קמיבעיא
להו בדבר יוסף (ג) דאמר רב יוסף ארמלתא
דובין אחריות איתמי ובי דינא דובין אחריות
איתמי מאי כיון דאחריות איתמי טרפא או
דלמא מצי אמרי לה נהי דאחריות דעלמא
לא קבילת עליך אחריות דנפשך מי לא
קבילת אמר ליה תניתיה מוכרת
והולכת עד כדי כתובתה וסמך לה שתגבה
כתובתה מן השאר שמע מינה שירא אין
לא שירא לא ודלמא (ג) עצה טובה קא משמע
לן דלא ליקרו לה דרדינתא א"ב ליתני גובה
כתובתה מן השאר מאי סמך לה ישמע מינה
שירא אין לא שירא לא איבעיא להו זבין
ולא איצטריכו ליה וזו הדרי זביני או לא
הדרי זביני תא שמע דההוא גברא דובין
ארעא לרב פפא דאצטריכו ליה וזו למיזבין
תורי לסוף לא איצטריכו ליה ואהרריה גיהליה
רב פפא לארעיה רב פפא (ג) לפנים משורת
הדין הוא דעבר ת"ש דההוא בצורתא דהוה
בנהרדעא זבניהו כולי עלמא לאפדניהו
לסוף אתו חימי אמר להו רב נחמן דינא הוא
דהדרי אפדני למרייהו התם נמי זביני בטעות
הו דאיוגלאי מילתא דארבא בעקולי הוה קיימא
אי הכי היינו דאמר ליה רמי בר שמואל לרב
נחמן אם כן נמצאת מכשילן לעתיד לבא
אמר ליה אטו כל יומא בצורתא שכיחא אמר
ליה אין בצורתא בנהרדעא משכח
שכיחא והלכתא זבין ולא איצטריכו
ליה וזו הדרי זביני: **מתני'** (ה) אלמנה בין
מן האירוסין בין מן הנשואין מוכרת שלא
בבית דין ר' שמעון אומר מן הנשואין
מוכרת שלא בבית דין מן האירוסין
לא תמכור אלא בבית דין מפני שאין
לה מונות וכל שאין לה מונות
לא בשלמא מן הנשואין משום מזוני
אלא

שהלך צנו למדע היס ושמע שמת צנו ועמד וכתב כל נכסיו לאחרים ואח"כ צא צנו רצי שמעון צן מנסיא אומר אין מתנתו מתנה
צידוע שאם היה יודע שצנו קיים לא היה כותב. מ"ר: **א'** הכי היינו דא"ל רמי בר שמואל לרב נחמן א"ב נמצאת מכשילן ב'ו'.
פ"י רש"י אי הכי היינו ודאי דא"ל נמצאת מכשילן כו' א"ל צנורתא משכח שכיחי וחישי דלמא אתו ארצי צעקולי והדרי זביני דאי
צדלמו ממקום קרוב או שצאו לאלו לצדן דטעמא משום דוצין ולא איצטריכו ליה וזו הדרי זביני מילתא דלא שכיח הוה וליכא מכשול
וקשה לפירוש זה דמאי הוכחה היא לעולם אימא לך משום דלא איצטריכו ליה וזו הדרי זביני ומיהו כל שכן היכא דהוה צעקולי כדמוכח
שמעתא דלו הוה מקח טעות יותר ואם כן שפיר קאמר דנמצאת מכשילן לעתיד הואיל דכלל ענין הדרי זביני כדפרשין הלכך נראה
כמו שפירש רש"י אי הכי קושיא הוה הואיל דאמר דהאי הדרי זביני דוקא משום דצעקולי הוה קיימי הכי קאמר צנורתא
צנורתא משכח שכיח הוה זאת צנורתא דארצי צעקולי הוה קיימי פשיטא דלא שכיח הוה וצנורתא אי פשטינן מינה וצין ולא איצטריכו
ליה וזו הדרי זביני היינו ודאי דשכיחא דרוב פעמים היה להם צנורתא ויחא נמי לפי זה הא דפסקין הלכתא לפי פשיטתה בעיא:
אלמנה

תוספות ר"ד

תוספות ר"ד (המשך)
ג"א בס"ה: איבעי להו
זבין ולא איצטריכו ל'י
וזו הדרי זביני או לא
ת"ש דההוא בצורתא דהוה
בנהרדעא זבניהו כ"ע
לאפדניהו למיזבין חיטי
לסוף אתי חיטי ואר"י
דינא הוה דהדרי אפדני
למרייהו ומסקי תלמודא
הוה זבין ולא איצטריכו
ל'י וזו הדרי זביני פ'י
ודוקא כגון שפירש בפיו
דאדעת' דהכי קצובינא
דאי לא פירש דברים
שכלל אין דברים אצ"ג
דידיע ביה שכיני ומוכחא
מילתא דהכי אמרי' בפ'
האיש מקוש ההוא גברא
דובניהו לנכסי אדעת'
למיסק לא"י ובעינא
דובין לא אמר מידי א"ר
הוה דברים שכלל דברים
שכלל אין דברים עיין
מ"ש שם דאצ"ג דמוכח
מילתא לעלמא דאדעתא
למיסק זבין כגון שידעו
בו שכיני שהי' ברעו
לעלות אפ"ה כיון שלא
פ"י בפיו בעת המכירה
כי הוה רוצה לעלות
אמר' דברים שכלל אין
בין מן האירוסין בין
מן הנשואין מוכרת שלא
בב"ד רש"א מן הנשואין
מוכרת שלא בב"ד מן
האירוסין לא תמכור אלא
בב"ד מפני שאין לה
מונות וכל שאין לה
מונות ל"ת אלא בב"ד פ"י
למונות' שאי' להמתין
עד שיוקח לה ב"ד אבל
מן האירוסין שאין לה
מונות כ"א כתובה אינה
רשאית למכור שלא בבית
דין ואין הל' בר"ש דקיי"ל
יחיד ורבים הלכה כרבים
ואמרינן עלה בפרק אלו
אמר ר' נחמן אינה צריכה
ב"ד מומחין אבל צריכה
ב"ד הדיוטות: בשלמא מן
הנשואין משום מזוני וא"י

